

Oznámení

Naloxonový program v ČR zahájen: účinná intervence snižující výskyt smrtelných předávkování opioidy

Ročně zemře v ČR na předávkování opioidy (heroinem, fentanylem, morfiem, kodeinem a dalšími opiovými alkaloidy) přibližně 20 osob užívajících drogy. I když v porovnání s průměrem EU jde o velmi nízký výskyt, řadě těchto tragických případů se dá zabránit včasnou reakcí. Jednou z neúčinnějších intervencí v okamžiku, kdy předávkování již nastane, je podání opioidního antagonisty naloxonu, který vytěsňuje působící opioid z receptorů a přerušuje tím útlum dechového centra. Programy distribuce naloxonu k laické aplikaci umožňují podání naloxonu osobami (často jinými uživateli nebo rodinnými příslušníky), kteří jsou svědky předávkování. Pilotní naloxonový projekt byl právě zahájen v ČR.

Realizaci pilotního projektu zajištění dostupnosti naloxonu uživatelům drog v ČR projednala a schválila Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) v dubnu a listopadu 2020. Koordinuje jej Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS), které je součástí Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády ČR.

Naloxon je opioidním antagonistou, jehož podání osobě intoxikované opioidy se používá k odvrácení život ohrožující intoxikace a zejména jejího fatálního vyústění. Projekt spočívá v krátkém zaškolení uživatelů drog (či jiných osob, jako jsou osoby blízké nebo terénní pracovníci), kteří nosí naloxon u sebe, a k jeho podání v případě, kdy jsou svědky předávkování. V projektu v ČR bude použit přípravek Nyxoid® ve formě nosního spreje s obsahem naloxonu o síle 1,8 mg, který má registraci pro trh EU. Programy distribuce naloxonu, tzv. Take-Home Naloxone (THN) programy jsou dostupné v dalších 11 zemích EU a v Norsku.

Naloxonový program patří k základním intervencím snižujícím rizika zdravotních dopadů užívání drog. Jeho podání je jednoduché, je spojeno s minimem rizik a nežádoucích účinků a zlepšení stavu při předávkování opioidy je téměř okamžité. Sekundárně, školení a informování o tématu vnáší do populace osob užívajících drogy a jejich blízkých téma prevence předávkování a upozorňuje na možná rizika při užívání drog.

Pilotní projekt bude realizován v 7 městech v celkem 14 programech, které byly vybrány s ohledem na poměrně vysoký výskyt vysoce rizikových (injekčních) uživatelů opioidů v lokalitách, ve kterých působí:

Nízkoprahové středisko Drop In	Praha
Terénní program Drop In	Praha
Kontaktní centrum SANANIM	Praha
Terénní program SANANIM	Praha
Kontaktní centrum Progressive	Praha
Terénní program Progressive	Praha
Substituční program a adiktologická ambulance REMEDIS	Praha
Kontaktní centrum Semiramis	Mladá Boleslav
Kontaktní centrum Prevent	České Budějovice
Terénní program Spolek Ulice	Pízeň
Kontaktní centrum a terénní program Drug Out Club	Ústí nad Labem
Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje Laxus	Hradec Králové
Kontaktní centrum Laxus Hradec Králové	Hradec Králové
Terénní program a Kontaktní centrum Společnost Podané ruce	Brno

NMS zajišťuje průběžný monitoring a po jednom roce trvání bude program vyhodnocen. Další informace jsou uvedeny na webu drogy-info.cz: <https://www.drogy-info.cz/nms/vyzkum-nms/projekt-zajisteni-dostupnosti-naloxonu-uzivatelum-drog-v-cr/>

Kontakt:

MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

Vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti

Odbor protidrogové politiky, Úřad vlády ČR

E-mail: mravcik.viktor@vlada.cz